

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΡΥΚΤΩΝ ΠΡΩΤΩΝ ΥΛΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΕ & ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΚΑΥΣΙΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ, ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗΣ

ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ταχ. Δ/ση : Μεσογείων 119
Ταχ. Κώδικας : 115 26 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες : Μ. Γιαννέτσου
Τηλ. : 213 15 13 751
Fax : 213 15 13 448
e-mail : giannetsoum@prv.ypeka.gr

ΠΡΟΣ:

Αυτοτελές Τμήμα

Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

(Σχετ.: α.π. ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/954/33/08.01.2021)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αρ. 3038/07.01.2021 Ερώτηση του βουλευτή κ. Α. Αβδελά με θέμα «Άναρχη εξάπλωση των “Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας”, ερήμην των τοπικών οργάνων και της τοπικής κοινωνίας στη Δυτική Μακεδονία»

Σχετικά: Η υπ' αριθμ. . 3038/07.01.2021 ερώτηση του βουλευτή κ. Α. Αβδελά

Σε απάντηση της ερώτησης του θέματος που κατατέθηκε στη Βουλή από τον βουλευτή κ. Α. Αβδελά, και όσον αφορά σε θέματα αρμοδιότητας της υπηρεσίας μας, θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

Η αξιοποίηση του εγχώριου δυναμικού ΑΠΕ αποτελεί εθνικό ενεργειακό στόχο, καθώς συμβάλλει τόσο στη διαφοροποίηση του εθνικού ενεργειακού μίγματος όσο και στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού, ενώ ταυτόχρονα ενισχύει και την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας. Σύμφωνα με την Οδηγία 2009/28/ΕΚ, για την Ελλάδα ο στόχος της διείσδυσης των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας το 2020 έχει τεθεί στο 18%, ενώ με τον ν. 3851/2010 ορίστηκε στο 20%. Από τα στοιχεία της 5ης Έκθεσης Προόδου του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τις ΑΠΕ (NREAP) προκύπτει ότι το 2018 το μερίδιο των ΑΠΕ διαμορφώθηκε στο 18,05% της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ενέργειας, ενώ το μερίδιο των ΑΠΕ επί της τελικής ακαθάριστης κατανάλωσης ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκε στο 25,99%.

Στο πλαίσιο της ενσωμάτωσης της νέας ευρωπαϊκής Οδηγίας 2018/2001 για την προώθηση της χρήσης από ανανεώσιμες πηγές, τα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένης της Ελλάδας, δεσμεύονται ότι το μερίδιο της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας θα ανέρχεται σε τουλάχιστον 32% για το 2030, στόχος που για τα ελληνικά δεδομένα έχει συμπεριληφθεί στο Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ), το οποίο δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ (Β' 4893/31.12.2019). Συγκεκριμένα, η κυβέρνηση αναθεώρησε το στόχο για τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην ακαθάριστη τελική κατανάλωση ενέργειας μέχρι το έτος 2030 από το 31% που είχε δηλωθεί στο αρχικό σχέδιο ΕΣΕΚ σε τουλάχιστον 35% μέχρι το έτος 2030, ενώ αξίζει να σημειωθεί ότι το μερίδιο των ΑΠΕ στην ακαθάριστη

τελική κατανάλωση ενέργειας βρίσκεται περίπου στο 16,95% για το έτος 2017 σύμφωνα με τα τελευταία επίσημα στατιστικά στοιχεία και με εκτίμηση μεριδίου μέχρι σήμερα περίπου 18%.

Βάσει των ανωτέρω στόχων, για την επίτευξη, με το βέλτιστο οικονομικά τρόπο, των ενεργειακών στόχων του 2030 εκτιμάται ότι θα χρειαστεί να εγκατασταθούν μέχρι το 2030, επιπλέον των λειτουργούντων σταθμών, περίπου 9.000 MW νέων έργων ΑΠΕ. Σε επίπεδο τεχνολογίας αυτό εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί από νέους αιολικούς και φωτοβολταϊκούς σταθμούς (περίπου 8.100 MW), ενώ λιγότερο από το 10% της προβλεπόμενης νέας εγκατεστημένης ισχύος θα αφορά έργα των υπολοίπων τεχνολογιών ΑΠΕ (βλέπε Πίνακας 9: Εξέλιξη εγκατεστημένης ισχύος μονάδων ΑΠΕ για ηλεκτροπαραγωγή, σελ. 55514 ΦΕΚ Β' 4983/2019).

Για την επίτευξη των στόχων που έχουν τεθεί με τον ΕΣΕΚ, δημοσιεύτηκε προσφάτως ο ν. 4685/2020 *“Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις.”* (ΦΕΚ Α' 92/07.05.2020). Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του νόμου, η διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης στην Ελλάδα, παρά τις τροποποιήσεις που έχουν επέλθει στη νομοθεσία, εξακολουθεί να αποτελεί χρονοβόρα διοικητική διαδικασία και ως εκ τούτου σημαντικό ανασταλτικό παράγοντα για την προώθηση των επενδύσεων. Ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Α') συντομεύει, απλουστεύει και εκσυγχρονίζει, στο πλαίσιο της ενωσιακής νομοθεσίας, τη διαδικασία της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εισάγοντας ένα ταχύτερο, ασφαλέστερο και αποτελεσματικότερο πλαίσιο αδειοδότησης.

Στο πλαίσιο της απλοποίησης και επιτάχυνσης της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με την Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/74463/4562/29.07.2020 (ΦΕΚ Β' 3291/2020) τροποποιήθηκε το ισχύον κανονιστικό πλαίσιο κατάταξης σταθμών Α.Π.Ε. στις κατηγορίες περιβαλλοντικής αδειοδότησης, με αύξηση των σχετικών ορίων ισχύος εξαίρεσης από περιβαλλοντική αδειοδότηση και υπαγωγής σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις, όπου αυτό κρίθηκε σκόπιμο, ανά τεχνολογία Α.Π.Ε.

Επιπλέον, ο ν. 4685/2020 (κεφάλαιο Β') εισάγει ένα διαφανές αποτελεσματικό και απλοποιημένο πλαίσιο, που εκσυγχρονίζει και επιταχύνει την πρώτη φάση αδειοδότησης έργων ΑΠΕ, την άδεια παραγωγής, αντικαθιστώντας την με την Βεβαίωση Παραγωγού η οποία προκύπτει σε μεγάλο βαθμό μέσα από την αυτοματοποιημένη διαδικασία του νέου Ηλεκτρονικού Μητρώου Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας από ΑΠΕ και ΣΗΘΥΑ (ΗΜΠΗΕ ΑΠΕ-ΣΗΘΥΑ). Στόχος της αντικατάστασης, είναι η δραστική μείωση του χρόνου, με στόχο να ευθυγραμμιστεί η Ελλάδα με την ευρωπαϊκή οδηγία που επιτάσσει ολοκλήρωση της αδειοδότησης των ΑΠΕ σε διάστημα δύο ετών για την πλειονότητα των έργων και τριών ετών σε εξαιρετικές περιπτώσεις, η απελευθέρωση δεσμευμένων εκτάσεων που δεν αξιοποιούνται και η αξιολόγηση εκκρεμών αιτήσεων, με σεβασμό στους περιορισμούς χωροθέτησης και στα θέματα τα οποία άπτονται στους τομείς της εθνικής ασφάλειας και της δημόσιας υγείας. Σε δεύτερο χρόνο θα απλοποιηθούν τα επόμενα στάδια της αδειοδοτικής διαδικασίας, μέχρι και το τελευταίο που είναι οι Άδειες Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

Σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο αδειοδότησης σταθμών Α.Π.Ε., τίθενται συγκεκριμένα κριτήρια και λαμβάνονται υπόψη όλες οι σχετικές παράμετροι για την εγκατάστασή τους, μεταξύ των οποίων περιβαλλοντικές και χωροταξικές. Ειδικότερα, το Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΕΠΧΣΑΠΕ) που ισχύει από το 2008 (Αρ. Απ. 49828/2464/12.11.2008, ΦΕΚ Β' 2464/3.12.2008) δίνει κατευθύνσεις για τη ρύθμιση των ζητημάτων

χωροθέτησης και εγκατάστασης έργων Α.Π.Ε., λαμβάνοντας υπόψη τις πιθανές επιπτώσεις τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Συγκεκριμένα, το Ειδικό Χωροταξικό Πλαίσιο προβλέπει κριτήρια χωροθέτησης σταθμών, ελάχιστες αποστάσεις εγκατάστασης από περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος και στοιχείων πολιτιστικής κληρονομιάς, ενώ προσδιορίζονται ρητά περιοχές αποκλεισμού και ζώνες ασυμβατότητας για ορισμένες κατηγορίες σταθμών.

Το ΥΠΕΝ μετά από διενέργεια σχετικού διαγωνισμού, έχει προχωρήσει στη σύναψη δημόσιας σύμβασης μελέτης, προκειμένου να αναθεωρηθεί το υφιστάμενο ΕΠΧΣΑΠΕ. Στόχος της αναθεώρησης είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας και η διασφάλιση δημιουργίας βιώσιμων εγκαταστάσεων αιολικής και ηλιακής ενέργειας μέσω της αρμονικής ένταξής τους στο φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον και στο τοπίο.

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση λαμβάνει χώρα, μετά τη χορήγηση αδειών παραγωγής (ή Βεβαίωσης Παραγωγού) από τη Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας (ΡΑΕ), με την υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (Μ.Π.Ε.) στην αρμόδια περιβαλλοντική αρχή και την Έγκριση των σχετικών Περιβαλλοντικών Όρων (Ε.Π.Ο.) για την εγκατάσταση και λειτουργία. Σύμφωνα με τη σχετική διαδικασία, εφόσον ο φάκελος της Μ.Π.Ε. κριθεί πλήρης, η Μ.Π.Ε. διαβιβάζεται στα οικεία Περιφερειακά Συμβούλια για δημοσιοποίηση και ενημέρωση του κοινού καθώς και στις συναρμόδιες Υπηρεσίες για κατάθεση των απόψεών τους, συμπεριλαμβανομένων και των υπηρεσιών του Υπουργείου Πολιτισμού, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Η οριστική απόφαση της Διοίκησης για την υλοποίηση των προτεινόμενων έργων, λαμβάνεται μετά την ολοκλήρωση της διαβούλευσης με το κοινό και τις Υπηρεσίες και με την έκδοση ή μη των Αποφάσεων Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων των έργων.

Στη συνέχεια της διαδικασίας αδειοδότησης των έργων Α.Π.Ε., μετά την έκδοση της Απόφασης Ε.Π.Ο. ακολουθεί η χορήγηση των αδειών εγκατάστασης και λειτουργίας. Τα θέματα χορήγησης των ανωτέρω αδειών ρυθμίζονται λεπτομερώς με τις διατάξεις του άρθρου 8 του ν.3468/2006 (ΦΕΚ Α' 129), όπως ισχύει. Ήδη στο ΥΠΕΝ σχεδιάζεται η απλοποίηση της Β' φάσης αδειοδότησης που αφορά στη διαδικασία χορήγησης Αδειών Εγκατάστασης και Λειτουργίας.

Με βάση τα ανωτέρω, προκύπτει ότι έχει διαμορφωθεί το γενικό πλαίσιο χωροθέτησης και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των έργων Α.Π.Ε. σε κάθε περιοχή της χώρας, και έχουν δοθεί οι κατευθύνσεις για την εναρμόνιση όλων των τοπικών ή υπερτοπικών χωροταξικών σχεδίων που θα ορίζουν λεπτομερώς τις βέλτιστες περιοχές χωροθέτησης των έργων, όπως ορίζεται στο άρθρο 21 του ΕΠΧΣΑΠΕ. Στόχος είναι η ενεργειακή αναβάθμιση της χώρας, που θα προσδώσει νέες αναπτυξιακές δυνατότητες σε πολλά πεδία δραστηριότητας, παράλληλα με τη διατήρηση της φυσιογνωμίας και την προστασία του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.

Δεδομένου ότι η ερώτηση επικεντρώνεται στην εξάπλωση των “Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας”, στη Δυτική Μακεδονία, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι στον ΕΣΕΚ (Β' 4893/2019) γίνεται ειδική μνεία για την Δίκαιη Μετάβαση στην Μεταλιγνιτική Εποχή για τις περιοχές της Δυτικής Μακεδονίας και της Μεγαλόπολης. Προς την επίτευξη αυτού του στόχου, έγινε στις αρχές Δεκεμβρίου 2020 παρουσίαση μέσω διαδικτυακής συνέντευξης τύπου, του σχεδίου της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης των λιγνιτικών περιοχών από τον πρώην υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Κωστή Χατζηδάκη, τη Γενική Γραμματέα Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών, Αλεξάνδρα Σδούκου και τον πρόεδρο της Συντονιστικής Επιτροπής Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ), Κωστή Μουσουρούλη. Το

ΣΔΑΜ εντάσσεται στο ευρύτερο πλαίσιο που θέτουν ο «Ενεργειακός Χάρτης Πορείας για το 2050», η «Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» και η «Πρόταση Κανονισμού για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης» και καταρτίζεται σύμφωνα με το «Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα», όπως κυρώθηκε με απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής και με την Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου σχετικά με τη «Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία Κυβερνητικής Επιτροπής για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης στη μεταλιγνιτική εποχή». Το σχέδιο στηρίζεται σε πέντε πυλώνες, εκ των οποίων ένας είναι η Καθαρή «πράσινη» ενέργεια, ενώ στο επίκεντρό του βρίσκονται 16 επενδυτικά έργα, προϋπολογισμού άνω των 3,5 δις. ευρώ. Από αυτά τα επενδυτικά έργα, εκείνα τα οποία άπτονται του πυλώνα της Καθαρής “πράσινης” ενέργειας είναι η δημιουργία φωτοβολταϊκών πάρκων, συνολικής ισχύος 2,3 GW στη Δυτική Μακεδονία από τη ΔΕΗ, η άμεση έναρξη κατασκευής του φωτοβολταϊκού πάρκου των ΕΛΠΕ στην Κοζάνη και η δημιουργία μονάδας παραγωγής πράσινου υδρογόνου, η δημιουργία μονάδας ενεργειακής αξιοποίησης υπολειμμάτων και η δημιουργία κέντρου επεξεργασίας βιομάζας. Τέλος αναμένεται να δημιουργηθεί πεδίο ενεργειακής έρευνας και τεχνολογίας, με φορέα υλοποίησης το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας. Το σχέδιο περιλαμβάνει ενισχυμένα φορολογικά κίνητρα για την προσέλκυση επενδύσεων, συγκεκριμένες χρήσεις γης για τις δεκάδες χιλιάδες στρεμμάτων γης των λιγνιτωρυχείων που αποδεδμεύονται, δράσεις για την ανάπτυξη της εναλλακτικής γεωργίας, της βιομηχανίας και των υπηρεσιών, καθώς και αναλυτικά χρονοδιαγράμματα για την υλοποίηση των επενδύσεων. Οι άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας που θα δημιουργηθούν από αυτές και τις άλλες επενδύσεις που θα ακολουθήσουν, θα υπερκαλύψουν αυτές που θα χαθούν λόγω του σβησίματος των λιγνιτικών μονάδων.

Όσον αφορά σε ειδικότερα θέματα περιβαλλοντικής και χωροταξικής πολιτικής, αρμόδιες να απαντήσουν είναι η Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης και η Διεύθυνση Χωροταξικού Σχεδιασμού του ΥΠΕΝ αντίστοιχα, στις οποίες κοινοποιείται το παρόν.

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Δημήτριος Αντωνόπουλος

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικής Γραμματέως Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών
- Γενική Διεύθυνση Ενέργειας
- Διεύθυνση ΑΠΕ και Εναλλακτικών Καυσίμων

Κοινοποίηση:

<p>1. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Πολιτικής
Δ/ση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (Τμήμα Β΄)
Λ. Αλεξάνδρας 11
114 73 ΑΘΗΝΑ</p> | <p>2. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Γενική Διεύθυνση Χωρικού Σχεδιασμού
Δ/ση Χωροταξικού Σχεδιασμού
Αμαλιάδος 17
115 23 ΑΘΗΝΑ</p> |
|---|---|